

ชูญี่ปุ่นต้นแบบ โรงไฟฟ้าถ่านหินประหยัดพลังงาน

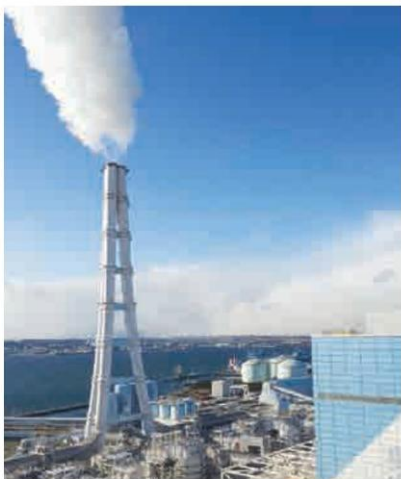
ท่ามกลางกระแสการคัดค้านโรงไฟฟ้าถ่านหินของประชาชนในพื้นที่ ด้วยความหวังกลัวว่า จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตดั้งเดิม แต่กระทรวงพลังงานยังยืนยันถึงความจำเป็นที่ประเทศจะต้องมีการกระจายเชื้อเพลิงเพื่อสร้างความมั่นคงทางไฟฟ้า

หลังจากที่ปัจจุบันเราต้องพึ่งพาเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าในสัดส่วนที่สูงถึง 67% เนื่องจากปริมาณสำรองก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยมีอัตราลดลงอย่างต่อเนื่อง จากความต้องการใช้ที่สูงขึ้น

ดังนั้นทางออกในการแก้ปัญหาวิกฤติก๊าซธรรมชาติในอนาคต นอกเหนือจากการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (แอลเอ็นจี) จากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น, การซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ก็คือการเพิ่มสัดส่วนของโรงไฟฟ้าถ่านหินสะอาดที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยแบบเดียวกับที่ประเทศพัฒนาแล้วใช้กัน เข้ามาเสริมระบบให้มากขึ้น

ในแผนกำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ.2558-2559 หรือแผน PDP 2015 ที่คาดว่าจะเริ่มใช้ได้ในช่วงปลายเดือนเม.ย.2558 นี้ จะมีโรงไฟฟ้าถ่านหินสะอาด จำนวน 6 โรง กำลังการผลิตรวมประมาณ 4,800 เมกะวัตต์ เพิ่มสัดส่วนเชื้อเพลิงถ่านหิน จาก 18% เป็น 25%

แผนพีดีพีฉบับใหม่มีการจัดทำแผนแบบบูรณาการ ร่วมกับแผนอนุรักษ์พลังงานและแผนพัฒนาพลังงานทดแทน ภายใต้หลักการสำคัญ 3 ข้อ คือ 1.ความมั่นคงทางพลังงาน(Security) 2.เศรษฐกิจ(Economy) ให้ค่าไฟฟ้ามีความเหมาะสมและใช้ไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ และ 3.สิ่งแวดล้อม (Ecology) ที่ต้องลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนว่ากระทรวงพลังงานจะเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในการสร้างโรงไฟฟ้าถ่านหินและการเดินทางมาตรวจการประหยัดพลังงานอย่างจริงจังนั้น ในช่วงเดือนก.พ.ที่ผ่านมา

นายอารีพงศ์ ภู่ชอุ่ม ปลัดกระทรวงพลังงาน จึงได้นำทีมไปศึกษาดูงานที่บริษัท Chubu Electric Power ซึ่งเป็นบริษัทผลิตไฟฟ้าขนาดใหญ่ของประเทศญี่ปุ่นและใหญ่เป็นอันดับ 1-5 ของโลก โดยโรงไฟฟ้า Hekinan เป็นโรงไฟฟ้าถ่านหิน มีกำลังการผลิตประมาณ 4,000 เมกะวัตต์ และใช้ถ่านหินนำเข้าจากออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ประมาณ 10 ล้านตันต่อปี ซึ่งนับตั้งแต่เดินเครื่องผลิตไฟฟ้าเมื่อปี 2534 โรงไฟฟ้าแห่งนี้ ยังไม่เคยเกิดปัญหาและไม่เคยมีคดีสัญญาขายไฟฟ้ากับทางภาครัฐ ในส่วนของกองถ่านหิน มีการสร้างรั้วสูง 18 เมตรเพื่อป้องกันละอองถ่านหินฟุ้งกระจาย โดยปล่อยให้กองถ่านหินเหล่านี้ตากแดดตากลมตากฝน โดยมีการพ่นน้ำเป็นระยะเพื่อไม่ให้ปลิว

เทคโนโลยีถ่านหินสะอาดที่ใช้ในโรงไฟฟ้า Hekinan จะถูกนำมาใช้ในโรงไฟฟ้าต้นแบบของโรงไฟฟ้าแม่เมาะหน่วยที่ 4-7 ซึ่งกำลังจะสร้างทดแทนโรงเดิม ขนาดกำลังการผลิตรวม 600 เมกะวัตต์ ขณะที่โรงไฟฟ้ากระบี่ขนาดกำลังการผลิต 800 เมกะวัตต์ ก็จะใช้เทคโนโลยีที่ดี

ที่สุดเท่าที่ทางประเทศญี่ปุ่นใช้อยู่ โดยมั่นใจว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

“ปัจจุบันเรามีการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติในสัดส่วนที่มากขึ้นไป ดังนั้นในแผนพีดีพี 2015 จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มสัดส่วนเชื้อเพลิงถ่านหินสะอาดให้มากขึ้น เนื่องจากมีการพัฒนาเทคโนโลยี

ที่จัดการในเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี โดยจะเห็นจากตัวอย่าง Hekinan ของประเทศญี่ปุ่นที่เดินเครื่องมาตั้งแต่ปี 2534 แล้วแต่ไม่มีปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน นอกจากนี้ถ่านหินยังมีปริมาณสำรองทั่วโลกที่ใช้ได้นานกว่า 200 ปีและช่วยลดอัตราค่าไฟฟ้าลงได้ เพราะมีต้นทุนที่ถูกกว่าก๊าซธรรมชาติ”นายอารีพงศ์ กล่าว

นอกจากนี้กระทรวงพลังงานยังได้ศึกษาดูงานที่ชุมชนเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อมโตโยต้า หรือเมืองต้นแบบ Toyota Ecoful Town ตั้งอยู่ตอนกลางของประเทศญี่ปุ่น เป็นชุมชนสังคมคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ การใช้พลังงานใน Toyota Ecoful Town ถูกออกแบบให้สามารถลดการปลดปล่อยมลพิษสู่ชั้นบรรยากาศได้อย่างดีเยี่ยม อาทิการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในรถยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน และการใช้เชื้อเพลิงไฮโดรเจนในรถยนต์รุ่น MIRAI ของโตโยต้า ซึ่งจะปล่อยของเสียเป็นน้ำ สามารถลดปัญหาคาร์บอนไดออกไซด์

“เรากำลังเลือกดูที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา ที่จะทำเป็นเมืองต้นแบบในการประหยัดพลังงานและการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ในลักษณะเดียวกับที่ Toyota Ecoful Town เพื่อที่จะทำให้เห็นถึงนวัตกรรมการประหยัดพลังงาน ที่กระทรวงพลังงานจะนำมาใช้ว่าสามารถที่จะลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงได้จริง “

ในแผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี กระทรวงพลังงานตั้งเป้าที่จะลดความต้องการใช้ไฟฟ้าลดลงให้ได้ถึง 89,672 ล้านหน่วย เมื่อสิ้นปี 2579 ผ่านมาตรการต่างๆ ที่ลงสู่ 4 กลุ่มเป้าหมายหลักคือ อุตสาหกรรม อาคารธุรกิจ ที่อยู่อาศัย และภาครัฐ อาทิการทยอยลดการอุดหนุนราคาพลังงาน มาตรการทางภาษีและมาตรการด้านการเงินเพื่อส่งเสริมการลงทุนด้านการอนุรักษ์พลังงาน การกำหนดมาตรฐานการใช้พลังงานในอาคาร รวมถึงเร่งรัดการรณรงค์ด้านพฤติกรรมการใช้พลังงาน

ส่วนการพัฒนาพลังงานทดแทนภายใต้เป้าหมายของแผนพัฒนาพลังงานทดแทน 20 ปี จะเน้นการพัฒนาพลังงานทดแทนให้ได้เต็มตามศักยภาพที่มีในแต่ละพื้นที่ โดยจะส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงขยะ ชีวมวลและก๊าซชีวภาพ เพื่อสร้างประโยชน์ร่วมกับเกษตรกรและชุมชน

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ขึ้นชื่อว่ามีการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของโรงไฟฟ้าถ่านหิน และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพที่น่าจะเป็นต้นแบบสำหรับไทย แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าเมื่อนำมาปฏิบัติจริงในบริบทและกฎระเบียบที่แตกต่างไป โดยมีกระทรวงพลังงานเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนจะได้รับการยอมรับจากสังคมและชุมชนมากน้อยแค่ไหน ต้องติดตาม